

Ι. Α. ΒΟΥΡΟΣ

Ο κ. Ιωάννης Βούρος γεννήθη τῷ 1825 ἐν Σμύρῃ, ὅπου οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶχον καταφύγει μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Χίου. Ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ, ἡ φέρουσα καὶ τὸ παρὼν ὄνομα Μαλουκάτου ἦτο ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων τῆς νήσου, ἡ δὲ ἀρχαῖότης αὐτῆς μαρτυρεῖται πλὴν τῶν ἄλλων τίτλων καὶ ἐκ μαρμαρίνου οἰκοστήμου, ἀναγομένου ἐκ τοῦς βυζαντινοῦς χρόνοις καὶ ἀνευρεθέντος ἐκ τοῦς ἐρείπιοις τοῦ βουρῆου πύργου.

Ἐξῆς ἅμα ἐπεράτωσε τὰς τότε ἐγκυκλίους σπουδὰς ἀπῆλθε νεώτατος ἔτι εἰς τὴν Ἑσπερίαν, ὅπως ἐπιδοθῆ εἰς τὸ ἐμπόριον. Εἰς τὸ στάδιον τοῦτο κατώρθωσε νὰ διακριθῆ καὶ μετὰ τῶν Χίων τῆς παρελθούσης γενεᾶς, πρὸς οὗς δὲν δύνανται θεβαίως νὰ συγκριθῶσιν οὔτε τὰ τέκνα των οὔτε ἴσως ἄλλοι ἔμποροι οἰαζόμενοι τῆς ἐποχῆς. Καὶ ἐν μὲν Μασσαλίᾳ καὶ Λονδίῳ ἀνέπτυξε τὰ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐκείναις ἀπαιτούμενα προσόντα τάξεως, ἀκριβείας καὶ ἀγρύπνου καιροσκοπίας, πολὺ δὲ μᾶλλον ἢ ἐν Ἑσπέρῃ διεκρίθη ἐπὶ ὀργανωτικῇ πρωτοβουλίᾳ ἐν ταῖς παριστροῖς ἡγεμονίαις, ἰδρύσας κατάστημα ἐν Κρατόβα, καὶ διαπρέψας μετὰ τῶν συνεργατῶν τοῦ ἀειμνήστου Παντιᾶ Ἀργέντη, τοῦ καταλιπόντος ἐν Βλαχίᾳ μνήμην καὶ παράδοσιν, ἧτις δύνανται σήμερον νὰ φανῆ ὡς κάπως μετέχουσα τοῦ μυθώδους. Ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ὅπου τότεν ὀλίγον σημαίνει σήμερον ὁ ἑλληνισμός, κατεῖχον πρὸ τεσσαρακονταετίας οἱ Ἕλληνες τὴν πρώτην ἀπανταχοῦ θέσιν, μετὰ τῶν οὗτων ὑπερεῖχεν ὁ Παντιᾶς, ὥστε ἀπ' αὐτοῦ ἐκαλοῦντο ἐπὶ τῶν ἐκείνων ἡμερῶν ἅπαντες οἱ ἔμποροι Παντιᾶδες, ἐπιθετικῶς δὲ ἐκλαμβανόμενον εἶχε καταστῆ τὸ Παντιᾶς συνώνυμον ὑψηλῶς δὲ ἐκλαμβανόμενον εἶχε καταστῆ τοῦ πλεονεκτημένου ἀνδρὸς διακρινόμενον διὰ τὸν ὄγκον οὐ μόνον τοῦ πλούτου ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρετῆς. Ἡ δημοτικότης τοῦ Ἀργέντη ἐκείνου ἦτο τοσαύτη, ὥστε συλληθεῖς ποτε κατὰ περιόδους του εἰς τὰ ἐνδότερα ὑπὸ ληστρικῆς συμμορίας ἤρκεισε νὰ δηλώσῃ ὅτι εἶναι ὁ «Παντιᾶς», ὅπως ἀπολύσῃ αὐτὸν ἀμέσως οἱ κακούργοι, οὐδὲν ἄλλο ζητήσαντες ὡς λύτρα εἰμὴ μόνον ν' ἀσπασθῶσι τὴν χεῖρά του καὶ νὰ λάβωσι τὴν εὐχὴν του.

Παρὰ τοιοῦτον διδασκάλῳ μαθητεύσας ὁ κ. Βούρος ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἀναδεχθῆ ὁπαδὸς τῆς δυναμένης νὰ ὀνομασθῆ κλασικῆς σχολῆς τοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ χρηματισμοῦ. Κυριώτατον τῆς σχολῆς ταύτης ἄρθρον πίστεως ἦτο ὅτι ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται ἡ παράβασις ἐμπορικῶν τιμῶν κανόνων τῶν ὁποίων τὸ κύρος ἐθεωρεῖτο οὐχ

ἦτο ἀναμφισβήτητον τοῦ τῶν ἀξιωματῶν τῆς γεωμετρίας. Μετὰ τῶν θεωρημάτων τούτων κατεῖχον τὴν πρώτην θέσιν τὰ παροιμιώδη: «Ὀλιγοκέρδαινε καὶ μὴ φαρᾶς» καὶ τό: «Ἄφες τοῦ λαλοῦ τὰ ὄρη καὶ σὺ τὸν κάμπον κράτει», τὰ ὅποια ἐρμηνεύμενα εἰς τὴν κοινὴν γλώσσαν σημαίνουσι ὅτι διὰ μόνης τῆς ἀδολειπτοῦ ἐπισωρεύσεως μικρῶν κερδῶν καὶ ἀποχῆς ἀπὸ πάσης βεβουλημένης ἐπιχειρήσεως δύναται ὁ ἔμπορος καὶ ὁ τραπεζίτης νὰ εὐδοκηθῆ. Τοιαῦτα δοξάζων ὁ κ. Βούρος εἶρε κατὰ τὴν καθοδὸν αὐτοῦ παρ' ἡμῶν ἐπικρατοῦντα ὅλως ἀντίθετα δόγματα καὶ τὴν Ἑλλάδα κατεχομένην ὑπὸ ὀξυτάτου κερδοσκοπικοῦ πυρετοῦ. Πλασθεῖς ὑπὸ τῆς φύσεως τοιοῦτος, ὥστε ἀδύνατος φαίνεται αὐτῷ ἡ ζωὴ ἀνευ ἐργασίας δὲν ἔκρινε πρέπον ν' ἀρνηθῆ τὴν περιζήτητον συμμετοχὴν του ὡς κεφαλαιοῦχος, συμβούλου ἢ διευθυντοῦ τραπεζῶν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἐφαίνοντο παρέχουσαι εὐλόγους ἐλπίδας ὠφελείας εἰς τοὺς μετόχους καὶ πολὺ μεγαλειτέρας εἰς τὴν χώραν. Καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι ὅτι τινὰς τούτων δὲν ἔσπευε πλῆρης ἐπιτυχία, ἀδικον ὅμως θὰ ἦτο νὰ λησμονήσωσιν οἱ μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντες, πόσαι ἤθελον προληφθῆ ζημίαι ἂν ὑπερῖσχευεν ἐν τοῖς διαβουλοῖς ἡ γνώμη τοῦ Βούρου, τοῦ οὐδέποτε παύσαντος νὰ συνατᾶ τοῖς συναδέλφοις του μείζονα σεβασμὸν πρὸς τὰ δόγματα τῆς παλαιᾶς σχολῆς, τὴν περίσκεψιν τὴν φειδῶ καὶ πρὸ πάντων τὴν διηνεκῆ ἐπιδίωξιν μικροῦ καὶ ἀκινδύνου κέρδους. Πόσον εἶχε δίκαιον ἐπιμένων εἰς ταῦτα ἀπέδειξαν αἱ ἀξιοθρήνητοι συνέπειαι τῆς προτιμήσεως ἀντιθέτων ἀρχῶν, καὶ πλὴν τούτων ἡ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἀναβίσις καὶ ἐπιβίωσις ἀνθρώπων τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς, τῆς πέρυσσι κινδυνευούσης νὰ ταφῆ κάκεινη ὑπὸ τὴν νεκρικὴν πλάκα, τὴν καλύπτουσαν τοῦ «Ἀρχαγγέλου», τῆς «Ἑλληνικῆς Μεταλυτικῆς», τῆς «Καρύστου» καὶ τῶν ὁμοιοπαθῶν ἐπιχειρήσεων τὸ πτώμα.

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΕΙΣ ΚΑΒΑΛΑΟΤΗΝ

Σφίγγω κ' ἐγὼ τὸ χεῖρ σου, μεγάλε ποιητά,
γιατὶ ποτὲ δὲν δέχουσαι παράσημα συνήθη
καὶ μάλιστα ἀπ' αὐτὰ
ποῦ ὄλων, ὄλων τῶν βωμῶν στολίζουσαι τὰ στήθη.

—

Κ' ἐνθὸς δὲν ἐπεθύμησαι ποτὲ σου, ποιητά,
νὰ κάμης μὲ παράσημα τοῦ ἔθνους σου παρῆα,
φαντάζουμαι πόσο πολὺ θὰ ἤθελες αὐτὰ
ποῦ φέρουν κ' εἰ χαμάλληδες ἔμπρὸς τὴν Καππακάρια

ΙΣΟΒΥΤΙΟΝ

Εἶν' ἀληθὲς πῶς δύναμιν ἐφ' ὄλων ἐξασκεῖ,
φουσκώνει ὅσον εἰμπορὸν μ' ἀέρα τὸ ἀσκή,
καὶ δὸς του, δὸς του φύσημα, μὰ δὲν καταλαβαίνει
ποῦ ὅσο τὸ φουσκώνουσαι τόσο ψηλά ἀναβαίνει.

Kassios Pappas

